

Mēness, daba, cilvēki

MĒNESS FĀZES

un

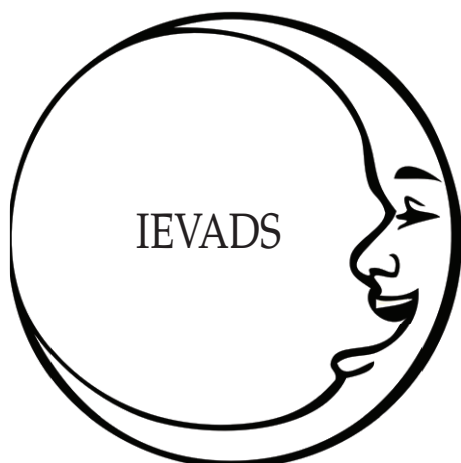
- darbi mājās un dārzā
- veiksmē, nauda
- attiecības

Sastādījusi *Ilze Vjaterē*
Vāka dizainu veidojusi *Lilija Rimicāne*

ISBN 978-9934-534-24-9

© «Izdevniecība Avots», 2016
© I. Vjaterē, teksts, 2016
© L. Rimicāne, vāka dizains, 2016

Dzīvības spēku visam dzīvajam dod Saule. Saule liek cilvēkiem kļūt darbīgiem, tā paver plašas iespējas. Taču augšanas spēku dabai dod Mēness. Tas ir saistošais spēks. Šie spēki ir cikliski – tie aug, sasniedz kulmināciju, un tad iestājas atslābums. Cilvēki jau tālā pagātnē bija aptvēruši Saules un Mēness saistību. Kopš senseniem laikiem cilvēki īpašu vērību ir pievērsuši saulgriežiem. Taču arī Mēness svētkiem bija liela nozīme. Daudzām Eiropas tautām bija četri galvenie Mēness svētki – 2. februāris jeb Brigitas diena, 1. maijs jeb Maija svētki, 2. augusts – ražas svētki un 1. novembris – mirušo piemiņas diena.

Brigitas diena

Brigitas diena bija it kā pavasara priekšvēstnesis. Jau no februāra sākuma dabā gandrīz nemanāmi kļūst sajūtama pavasara tuvošanās. Cilvēku acīm nemanāmi

sāk mosties koki, mājās uz palodzes sāk dīgt iesētās sēklas. Tas ir laiks, kad aizsākas kaut kas jauns, kad dibinās neredzami sakari. Saules gaisma vilina ilgāk uzkavēties ārā un simbolizē augošo Mēnesi.

Maija svētki

Maijs ir jūtu un sajūtu mēnesis. Viss zaļo, plaukst un zied, gaisā virmo dažādas smaržas, skurbinot cilvēkus un visu dzīvo. Kādreiz cilvēki rotāja Maija koku. Maijs ir kaislību un jūsmas laiks. Nav brīnums, ka baznīca aizliedza šos svētkus, aizbildinoties ar cilvēku vajīgo izturēšanos.

Ražas svētki

Augustā laiks vēl mēdz būt silts un pat karsts. Cilvēki novāc ražu. Temperatūra bieži svārstās – siltas un saulainas dienas mijas ar dzestrām naktīm un rītiem. Agrāk pļaujai lietotajam sirpim bija dilstoša Mēness forma, it kā norādot, ka dabā viss pamazām aiziet zudumā. Nogriešana, nomērdēšana – tā ir dzīves sastāvdaļa, kad pienācis laiks no kaut kā atbrīvoties vai ko mainīt. Ja cilvēki vilcinās, tad augi zaudē spēku, ja pārsteidzas, tad tie nepagūst nobriest, bet augļi nenogatavojas.

Mirušo piemiņas diena

Novembris ir mēnesis, kurā notiek atvadīšanās, atbrīvošanās. Šai laikā īpaši skaudri izjūtamā visa pastāvošā laicīgums. Mirušo piemiņas dienā cilvēki atceras savus aizgājušos tuviniekus. Ir pienācis laiks iekšējai apcepei, mierpilnai vērošanai, kura var aizsākt emocionālu pārmaiņu procesus. Viss, kas aug virszemē, izdziest, atklājas dārza būtība. Pār visu nolaižas klusums, dabas spēki dziest. Šis laiks ir salīdzināms ar jaunu Mēnesi.

Senlaikos Mēnesi godāja kā dievību, piedēvējot tam gudrību, noslēpumainību un līdzcietību. Tam lūdza palīdzību, aizstāvību, no tā cerēja sagaidīt palīdzību, kad vairs neatlika, uz ko cerēt. Izsenis Mēness spēku izmantoja burvji, veltot Mēnesim rituālus, valdinošajā Mēness gaismā uzlādējot lietas un priekšmetus ar enerģiju. Arī mūsdienās astrologi apgalvo, ka tā vai citādi ar Mēnesi ir saistīti visi uz Zemes notiekošie procesi, ka katrs cilvēks apzināti vai neapzināti dzīvo pēc Mēness likumiem.

Mēness joprojām cilvēkiem ir noslēpums. Zinātnieki vēl nav to izpētījuši, varbūt tas būs lemts tikai nākamajām paaudzēm. Taču gadsimtu, bet varbūt gadu tūkstošu laikā cilvēki ir apkopojuši tūkstošiem pazīmju un ticējumu, kas saistīti ar Mēnesi, tā fāzēm, tā atrašanos noteiktā Zodiaka zīmē. Var tiem ticēt vai neticēt, var pārbaudīt un pārlicināties, var apstrīdēt.

Mēness ir mūsu Zemes pavadonis, kurš to apriņķo pa eliptisku orbītu. Tas rada gravitācijas lauku, kurš savukārt ietekmē daudzas norises uz Zemes. Zinātnieki pagaidām ir izpētījuši galvenokārt plūdmaiņas – paisumu un bēgumu. Līdz pat mūsdienām daudzi cilvēki orientējas pēc Mēness fāzēm lauku un dārza darbos, izvēloties laiku dārzeņu, puķu vai ogulāju un augļu koku stādīšanai, sējas darbiem, pārstādīšanai, laistīšanai, ravēšanai un daudziem citiem ar zemi un augiem saistītiem darbiem.

Mēness acīmredzamais cikliskums kopš seniem laikiem ir saistījies ļauzu prātus. Cilvēki novēroja, kā mainījās Mēness disks pie debesīm, un saistīja tā izmaiņas

ar norisēm dabā. Pastāvīgi mainīgais Mēness, riņķojot ap Zemi, ietekmē dabas procesus katrā fāžu maiņā. Jau senos laikos cilvēki ir izmantojuši Mēness kalendāru ikdienas darbu plānošanā. Zemkopji zināja, ka Mēness ietekmē un veicina augu augšanu un attīstību.

MĒNESS GADS

Tas sākas laikā no 21. janvāra līdz 18. februārim jaunā Mēnesī, kad Saule šķērso Ūdensvīra zīmi Zodiakā. Mēness gads parasti sastāv no 12 lunārajiem mēnešiem. Mēness gada ilgums ir aptuveni 354 dienas, tas ir, par 11 dienām mazāk nekā Saules gadā. Lai saskaņotu abu spīdekļu ciklus, reizi trijos gados Mēness gada ilgumu aprēķina 13 mēnešiem.

LUNĀRAIS MĒNESIS

Tas ilgst no jauna Mēness līdz jaunam Mēnesim un parasti sastāv no 30 dienām. Taču aptuveni puse no lunārajiem mēnešiem ir ar nepabeigtu ciklu un ilgst 29 dienas.

Mēness ietekmi uz dabu daļēji atzīst arī mūsdienu zinātne.

Izprotot dabas ritmus, var saprast, kā no tās iegūt sev vislabvēlīgāko rezultātu. Cilvēka organisms augošā Mēnesī tiecas enerģiju uzkrāt, bet dilstošā Mēnesī to patērēt, atdot. Zeme rīkojas pretēji dzīvajai dabai: augošā Mēnesī Zeme atdod savu enerģiju – izelpo; dilstošā Mēnesī Zeme uzkrāj enerģiju – ieelpo.

Atkarībā no Mēness stāvokļa attiecībā pret Sauli un Zemi redzamas četras dažādas Zemes pavadoņa fāzes – jauns Mēness, 1. ceturksnis (augošs Mēness), Pilnmēness un pēdējais ceturksnis (dilstošs Mēness).

Mēness fāzes

JAUNS MĒNESS

Jauna Mēness sākums ir laiks, kad Mēness nav redzams. Tā ir Mēness fāze, kurā Mēness atrodas starp Sauli un Zemi. Tad pret Zemi vērsta Mēness neapgaismotā puse un Saules apgaismotā Mēness daļa nav redzama.

Nav ieteicama fiziskā un garīgā slodze. Šai laikā enerģija organismā samazinās līdz minimumam. Samazinās garīgā un fiziskā aktivitāte, zūd motivācija strādāt. Cilvēki var sajust enerģijas trūkumu, ir nepieciešams ilgāks laiks miegam un atpūtai. Var pārņemt apātija, kad cilvēks vispār neko negrib darīt.

Tumšajā Mēness periodā iespējama nedrošības sajūta, šaubas par nākotni. Cilvēki asāk uztver notiekošo, vairāk nervozē un pārdzīvo. Šādas sajūtas vairāk raksturīgas vīriešiem. Var iestāties depresija.

Dzīves ritms šķietami palēninās; cilvēki vērsti vairāk uz iekšējo pasauli. Sabiedriskie notikumi šajās dienās ir mazāk pamanāmi, un tiem ir mazāka rezonanse sabiedrībā.

Jauna Mēness dienas nav piemērotas svarīgu jautājumu risināšanai, sanāksmēm, līgumu slēgšanai. Šai laikā iegādātie priekšmeti ātri apnīk. Var sabojāties sadzīves tehnika vai automašīna.

Jauna Mēness dienu vēlams pavadīt mierīgi. Var plānot nākotni, iecerēt svarīgus uzdevumus. Laiks ir piemērots domāšanas vai dzīvesveida pārvērtībām un izmaiņām. Var mēģināt atmest smēķēšanu, sākt jaunu veselības kopšanas programmu.

Jauna Mēness iedarbība ir jūtama divas dienas pirms un divas dienas pēc paša jaunā Mēness iestāšanās brīža.

Šai laikā Zemes gravitācijas spēks ir vislielākais. Augu sulas virzās uz saknēm, tāpēc nav ieteicams vākt ārstniecības augu virszemes daļas – no tiem būs maz labuma. Cilvēki ar zemu asinsspiedienu, slimiem asinsvadiem jūtas slikti. Jauna Mēness dienās ir vairāk jāatpūšas; var pastaigāties svaigā gaisā, izdarīt elpošanas vingrinājumus. Var plānot atslodzes dienas. Atslodze šai laikā palīdz izvadīt toksīnus no organisma, kavē slimību rašanos.

Jaunā Mēnesī samazinās organisma atjaunošanās spējas, sliktāk dzīst brūces. Nav vēlams lietot zāles, ja vien tas nav noteikti nepieciešams.

Jauna Mēness dienās, kā arī Pilnmēness dienās nav ieteicams veikt operācijas. Tās ir lunārā mēneša kritiskās dienas, kad jebkura nopietna iejaukšanās cilvēka organismā var būt kaitīga.

Nav ieteicamas kosmētiskās procedūras, matu griešana, ilgviļņu likšana, matu krāsošana. Var nopietni sabojāties matu struktūra, ilgviļņi neturēsies, krāsoti mati var iegūt nedabisku toni.

Jauns Mēness ir laiks, kad iespējams sākt visu no jauna.

Jauna Mēness periodu veido trīs dienas – diena pirms jauna Mēness, faktiskā jaunā Mēness diena un diena pēc jauna Mēness dienas.

Dienu pirms un dienu pēc jauna Mēness var retiņāt dārzeņu kultūras, iznīcināt kaitēkļus un nezāles, izgriezt sausos zarus vai bojātās lapas. Jauna Mēness dienā ieteicams augus vispār netraucēt, lai neizjauktu enerģētisko līdzsvaru. Var laistīt un viegli uzirdināt

augšni pēc laistīšanas, lai uzlabotu sakņu sistēmas elpošanu. Nevajag rušināt augšni, pārstādīt augus, jo viegli iespējams sabojāt saknes. Labāk vispār ir nestrādāt dārzā – augiem arī ir vajadzīga atpūta.

Jaunā Mēnesī visspēcīgākā ir ūdens stihijas ietekme, tādēļ augi ir piesātināti ar mitrumu. Fāžu maiņas dienās nav ieteicams sēt un stādīt vai pārstādīt augus, nodarboties ar koku un krūmu potēšanu un apgriešanu.

AUGOŠS MĒNESS

No jauna Mēness līdz Pilnmēnesim ilgst pirmā un otrā Mēness fāze. Tas ir augoša Mēness laiks.

Saules apgaismotā Mēness daļa redzama kā pusaplis ar izliekumu uz labo pusi (uz Saules pusi), turpretī kreisā puse paliek tumša. Nākamās dienās Mēness redzamā daļa turpina augt.

Augošs Mēness ir laikposms, kad daba izdara it kā *ieelpu*, uzņem enerģiju. Augi pieplūst ar dzīvības sulu un kļūst aizsargāti pret slimībām un kaitēkļiem. Novāktie augļi un dārzeni labi uzglabājas un satur vairāk vitamīnu.

Šajā laikā vēlams sēt un stādīt visu, kas ražu dod virszemē.

Augoša Mēness laikā cilvēki ir aktīvāki, enerģiskāki, viņu bioritmi it kā tiecas augšup.

I fāze. Šis laikposms ilgst no jauna Mēness līdz brīdim, kad redzama tieši puse (labā) no Mēness diska.

Mēness sirpja pieaugšana ir stimulēšana jauniem iesākumiem. Tās ir divas nedēļas, kad var sākt kaut ko jaunu,

IEVADS.....	3
Brigitas diena	3
Maija svētki	4
Ražas svētki	4
Mirušo piemiņas diena	5
MĒNESS KĀ MITOLOĢISKA BŪTNE.....	6
Mēness latviešu mitoloģijā	6
Mēness dievības	7
MĒNESS CIKLS, FĀZES.....	10
Mēness fāzes	12
MĒNESS CIKLS DĀRZKOPĪBĀ	24
Mēness un Zodiaka zīmes	29

GADALAIKI UN MĒNESS CEĻŠ	
CAURI ZODIAKA ZĪMĒM.....	31
Dārza darbi augošā Mēnesī.....	35
Dārza darbi dilstošā Mēnesī.....	53
Dārza darbi jaunā Mēnesī	
un Pilnmēnesī.....	73
MĒNESS DIENNAKTS (DIENA).....	78
Mēness pirmā fāze – jauns Mēness	79
Mēness otrā fāze – augošs Mēness.....	99
Trešā fāze – Pilnmēness.....	121
Ceturtā fāze – dilstošs Mēness	138
Mēness aspekti.....	155